

Бивали съж случаи както въ старо време, а така също и въ настояще време, по непредвидени исторически обстоятелства, блаженейшите архиепископи и глави на поместните самостоятелни църкви да дохождат въ Цариградъ, за да живеятъ въ своите ставропигиялни метоси и отъ Цариградъ да управляватъ тъ своите църковни диоцези, безъ да се месятъ съгласно църковните канони, въ църковното епархиялно управление на местния цариградски епархияленъ епископъ. Такъвъ примѣръ ние имаме отъ старо време въ лицето на блаженейшия антиохийски патриархъ, знаменития канонистъ, Теодоръ Валсамонъ, който е билъ избранъ на антиохийския патриарши престолъ въ Цариградъ въ своя антиохийски ставропигияленъ метохъ отъ своя църковенъ клиръ. Като не е могълъ да отиде въ своя престоленъ градъ Антиохия, по стеклитъ се исторически обстоятелства, той отъ Цариградъ отъ своя ставропигияленъ метохъ еправлявалъ своя антиохийски църковенъ диоцезъ. Така също и блаженейшия архиепископъ на древната апостолска иллирийска първо-юстинияновска или българска църква, подиръ повръщанието отъ отоманското правителство въ 1870 година 28 февруари съ сultanски ферманъ граждански привилегии, които съ били отнети несправедливо отъ отоманския султанъ Мустафа III въ 1767 година, по настояването на тогавашния цариградски патриархъ Самуилъ I, слѣпия служителъ на елинизма.—като не може, по сложилитъ се исторически обстоятелства, българския блаженейши архиепископъ да отиде въ своя канонически престоленъ градъ Охридъ, той управлява своя църковенъ диоцезъ отъ Цариградъ отъ своя ставропигияленъ метохъ на древната първо-юстинияновска или българска църква въ Цариградъ. И въ старо време първо-юстинияновските или българските самостоятелни архиепископи повечето отъ времето на своето архиепископствование съ живѣли въ Цариградъ въ своя ставропигияленъ метохъ „Св. Влахерна“ и отъ тамъ съ управлявали своя църковенъ диоцезъ. Такъвъ е билъ напр. българския архиепископъ блажения Теофилактъ, който е живѣлъ въ началото на XI в. Три години и половина подиръ превземанието на Цариградъ отъ турския султанъ Мохамедъ II, който е издалъ заповѣдъ, щото българския Охридски патриархъ да пренесе своето патриаршеско седалище отъ Охридъ въ Цариградъ, която султанска заповѣдъ